

Reisjärven kunnanhallituksen vastaus kirjalliseen kysymykseen 16.6.2026/Timo Kemppainen ym.

Reisjärven kunnan hallinnossa noudatetaan kuntalakia, hallintolakia, useita muita kuntien toimintaa sääteleviä lakeja sekä valtuuston hyväksymää kuntastrategiaa, talousarviota ja taloussuunnitelmaa sekä muita määräyksiä, sääntöjä ja ohjeita.

Kunnan hallintoa ohjaavat hyvän hallinnon oikeusperiaatteet: yhdenvertaisuusperiaate, tarkoitussidonnaisuuden periaate, objektiviteettiperiaate, suhteellisuusperiaate ja luottamuksensuojaperiaate. Hallintomme perusteisiin kuuluvat myös mm. palveluperiaate ja asianmukainen palvelu sekä neuvonta.

Kunnan omassa hallintosäännössä, jonka valtuusto on hyväksynyt, annetaan määräykset hallinnon ja toiminnan järjestämiseen liittyvistä asioista. Hallintosäännössä on määritelty luottamushenkilö- ja viranhaltijaorganisaation toimivallan jako ja päätösvalta. Valtuusto vastaa kunnan taloudesta ja toiminnasta, sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Päätösvalta kuuluu valtuustolle, jollei erikseen ole toisin säädetty tai jollei valtuusto ole siirtänyt toimivaltaansa hallintosäännössä kunnan muille viranomaisille.

Kuntalain 14 §:ssä on määritelty valtuuston tehtävät, jotka kuuluvat aina valtuuston päätettäväksi. (kts. [KuntaLaki](#))

Kunnanhallituksen tehtävät ja toimivalta on määritelty hallintosäännössä § 25. Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa ja vastaa kuntalaissa säädetyistä tehtävistä. Kunnanhallitus toimii kunnan kaavoitusviranomaisena. Sen lisäksi, mitä muutoin on säädetty tai määrätty kunnanhallituksen päätettäväksi, kunnanhallitus päättää hallintosäännössä sille erikseen määrätyistä tehtävistä. (kts. [Hallintosääntö valt 18.12.2024.pdf](#))

Valmistelu/esittely kunnanhallituksessa

Hallintosäännön mukaan kunnanhallituksen esittelijänä kunnanhallituksessa toimii kunnanjohtaja ja asiat päätetään kokouksissa hänen esittelynsä pohjalta. Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvollinen tekemään toimielimelle päätösehdotuksen. Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimieliin toisin päättä.

Kunnanhallitus toteaa, että esittelijä kantaa virkavastuuta esittelynsä virheettömyydestä, riittävydestä ja sisällön lainmukaisuudesta. Hän vastaa, että päätöksenteon pohjaksi annetut tiedot ovat oikeat ja riittävät. Päätösehdotuksessa esittelijä on otettava asiallinen kanta päätettävänä olevaan asiaan niin, että toimieliin voi hyväksyä sen päätökseksi. Esittelijä on myös virkavastuussa esittelyn perusteella tehdyn päätöksen lainmukaisuudesta. Esittelijän asema on itsenäinen ja riippumaton, eikä häntä saa painostaa muuttamaan päätösehdotustaan tai sen sisältöä.

Muutettu pohjaehdotus mahdollistaa alkuperäisen ehdotuksen tarkistamisen ja täydentämisen ennen lopullista päätöstä. Se toimii päätöksenteon pohjana, ja sen käsittelyssä noudatetaan kokousmenettelyjä, kuten keskustelua, kannatusta ja tarvittaessa äänestystä, varmistaen, että päätös heijastaa toimielimen enemmistön tahtoa. Kunnanhallitus huomioi, että muutetun pohjaehdotuksen tekeminen on esittelijän oikeus ja keskeinen osa hallinnollista päätöksentekoa.

Kunnanhallituksen kokouksissa päätösehdotus on tietyissä tilanteissa annettu vasta kokouksessa. Sille on kuitenkin aina ollut perusteltu, poikkeuksellinen syy. Perusteluina on ollut mm. se, että asia on tullut niin nopeasti päätöksentekoon, että ennen esityslistan lähettämistä esittelijä ei ole ehtinyt muodostaa asianmukaista esitystä. Joskus riittävää poliittista keskustelua ei ole ehditty käydä ennen kokousta, ja kunnanhallituksen jäseniltä on voinut vasta kokouksessa nousta esiin olennaisia tietoja ja mielipiteitä. Näiden pohjalta kunnanjohtaja on voinut muodostaa lopullisen esityksensä, varsinkin jos kyseessä on ollut kuntayhteistyöhön tai lausuntoihin liittyvä asia.

Hallintosäännössä on säännökset myös asian palauttamisesta valmisteluun ja pöydälle jättämiseen. Kunnanhallitus toteaa, että asian palauttaminen valmisteluun ja pöydälle jättäminen ovat aivan tavanomaista kokousmenettelyä. Kunnanhallitus toteaa, asioiden vetämiset pois esityslistalta ovat johtuneet perustelluista syistä.

2.6.2026 kunnanjohtajan johtajasopimuksen muutoksessa valmistelijana ja esittelijänä toimi kunnanhallituksen pj. Hän veti asian pois listalta, koska asiaan kaivattiin lisäselvitystä juridiselta näkökulmalta. Esittelijä oli saanut kunnanhallituksen jäseniltä ja viranhaltijoilta sekä lakimieheltä eriäviä näkemyksiä lain tulkinnasta asiaan liittyen. Riittävät tiedot eivät olleet kunnanhallituksen puheenjohtajan käytössä ennen listan lähettämistä. Todettakoon, että hallintosäännön mukaan vuosilomaoikeuden myöntäminen kunnanjohtajalle on delegoitu kunnanhallituksen puheenjohtajalle, mutta kunnanhallitus on tulkinnut asiaa toisin oikaisuvaatimuksen 11.5.2026/Pykälä 99 yhteydessä.

Kunnanhallituksen toivomuksena on, että jatkossa hallinnon kehittämiseksi annetaan rakentavaa, oikea-aikaista ja konkreettista palautetta sekä toiveita. On kaikkien etu, että mahdolliset puutteet valmistelun/esittelyn laadussa tuodaan esiin heti kun ne havaitaan, eikä vuosien päästä. Kunnanhallituksella kollegiona on myös otto-oikeus alaisensa viranomaisen päätöksiin kuntalain 92 §:n luetelluin rajauksin. Sen takia kunnanhallituksen alaisten viranomaisten päätökset tuodaan kunnanhallitukselle tietoon kokouksissa.

Kunnanhallituksen puheenjohtajan viranhaltijapäätöstä 8.4.2026 §1 ei tuotu tiedoksi kunnanhallitukselle, koska siitä oli jo tehty oikaisuvaatimus. Sen puitteissa asia otettiin jo kunnanhallituksen käsittelyyn ([Kunnanhallituksen pöytäkirja 11.05.2026/Pykälä 99](#)).

Kunnanhallituksen puheenjohtaja on peräänkuuluttanut päätöksentekokykyä ja vastuuta kunnanhallituksen jäseniltä. Kirjallisen kysymyksen jättäneet ovat usein sanoneet, ettei pidä pelätä äänestyksiä ja se kuuluu kunnan päätöksentekoon. Nyt he ovat kuitenkin toista mieltä. Reisjärven kunnan päätöksenteko on hyvin verrannollinen moniin muihin Suomen kuntiin: osa asioista päätetään viranhaltijan esittelyn pohjalta yksimielisesti, osasta asioita äänestetään. Joskus asioista päätetään valmisteluun palauttamisen jälkeen tai pöydällepanon jälkeen.

Päätösten ennakkovaikutusten arviointi on otettu kunnassa käyttöön vastikään. Päätösten ennakkovaikutuksia on arvioitu valmisteluteksteissä. Kunnanhallitus kiinnittää jatkossa huomiota ennakkovaikutusten arvioinnin kirjaamiseen ja toteuttamiseen.

Yleisesti kunnanhallituksella ei ole huomauttamista valmistelijoiden ja esittelijöiden toiminnasta.

Luottamushenkilöt, heidän vastuunsa ja roolinsa

Luottamushenkilöt saavat muodostaa kantansa päätettävään asiaan esittelijän kannasta riippumatta. Demokratiaan kuuluu, että asioista tarvittaessa äänestetään ja enemmistön kanta tulee päätökseksi. Päätöksentekoon osallistuneella, jos hän on tehnyt vastaehdotuksen tai äänestänyt päätöstä vastaan, on oikeus ilmoittaa päätöksestä eriävä mielipide ([Kuntal 106§](#)). Tätä oikeutta luottamushenkilöt voivat käyttää harkintansa mukaan millä perusteella tahansa.

Luottamushenkilöt toimivat myös virkavastuun alaisena, ja heidän tulee toimia vastuullisesti noudattaen lakeja, määräyksiä, hallintosääntöä ja muita kunnan ohjeita. Kuntalain 69 §:n mukaan luottamushenkilöiden tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden etua sekä toimia luottamustehtävissään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla.

Kunnanhallitus toteaa, että kysymyksen jättäneiden on syytä kiinnittää huomioita käynnissä olevaan valtuustokauteen, johon päätäntävalta ulottuu. Edellisen valtuuston tai hallituksen toimintaan ei enää voi vaikuttaa, eikä niissä ole todettu aiemmin mitään moitittavaa. Kysymyksen asettelijoiden on syytä huomioida myös, että toimielimien jäsenet vaihtuivat valtuustokauden alussa, joten osa jäsenistä vasta perehtyy kunnallisen päätöksentekoon, hallintoon. Kunnan hallinnon jatkuvan kehittämisen kannalta olisi parasta, että havaitut puutteet ja epäkohdat tuotaisiin esiin heti, kun ne havaitaan. Jopa edellisen valtuustokauden aikaisten ”virheiden” etsiminen aiheuttaa hämmennystä ja luo epäluottamuksen ilmapiiriä kunnan hallinnon, kunnanhallituksen ja muiden kuntapäätäjien välille.

Hallintosäännön 4 §:ssä on lueteltu kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävät (kts. [Hallintosääntö](#)). Kunnanhallituksen puheenjohtaja päättää mm. kunnanjohtajan osalta hallintosäännön 50 §:n kohdat 1–7 (viranhaltijoiden ratkaisuvalla henkilöstöasioissa), ellei johtajasopimuksessa ole muuta sovittu.

Hallintosäännön mukaan ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei oteta sen lisäksi mitä kuntalain 92 §:n 5 momentissa määrätään mm. henkilöstöasioita, jotka koskevat vuosiloman myöntämistä ja sellaisen virkavapauden tai työloman myöntämistä, jonka saamiseen viranhaltijalla on lainsäädännön tai virka- ja työehtosopimuksen nojalla ehdoton oikeus.

Hallintosäännön mukaisesti valtuuston puheenjohtajan tehtävänä on vastata siitä, että valtuustotyöskentelyssä noudatetaan kuntastrategiassa hyväksytyjä linjauksia ja että strategia on päätöksenteon pohjana. Puheenjohtaja edistää valtuustoryhmien välistä keskustelua ja tuloksellista yhteistyötä.

Kunnanhallitus toteaa, että valtuuston puheenjohtaja on osallistunut kokouksiin aktiivisesti. Kunnanhallituspöydässä istuessaan osaltaan vastannut ja valvonut, että strategia ja sen linjaukset ovat päätöksenteon pohjana.

Viranhaltijapäätökset, luottamushenkilöiden tekemät päätökset, pöytäkirjat

Kunnanhallitus pyytää jatkossakin eri hallintokuntia huomioimaan, että esityslistojen, pöytäkirjojen ja viranhaltijapäätösten kirjaamisessa noudatetaan hallintosääntöä. Viranhaltijapäätöksissä ja luottamushenkilöiden päätöksissä noudatetaan soveltuvilta osin sitä, mitä toimielinten pöytäkirjojen sisällöltä edellytetään hallintosäännön mukaan. Hallintosäännön 157 §:ssä luetellaan, mitä pöytäkirjasta ja soveltuvilta osin viranhaltijapäätöksissä/luottamushenkilöiden päätöksissä on ilmentävä. Näitä ovat erinäiset järjestäytymistiedot, asiantkäsittelytiedot ja muut tiedot (kts. [Hallintosääntö](#)).

Pöytäkirjaan liitetään päätöksiä koskevat oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset sekä muutoksenhakukiellot.

Toimivalta viranhaltijapäätösten tekemiseen on annettu hallintosäännössä tai siitä johdettuna. Kunnanhallitus toteaa, että sinänsä hallintosäännön mukaan jokaiseen erilliseen viranhaltijapäätökseen/luottamushenkilön päätökseen ei erikseen toimivaltaa tarvitsisi kirjata, vaikka niin kunnassa on pääsääntöisesti toimittu.

Kysyjät ovat ottaneet kantaa mm. kunnanhallituksen puheenjohtajan tekemiin viranhaltijapäätöksiin 14.3.2024 1§ ja 2.12.2024 5§ (huom. edellinen valtuustokausi). Ne ovat tehty, kuten päätöstekstissä todetaan, kunnan käytännön mukaisesti. Tätä käytäntöä on jatkanut nykyinen kunnanhallituksen puheenjohtaja edeltävän kunnanhallituksen puheenjohtaja XXX harjoittaman linjan mukaisesti, esim. viranhaltijapäätös § 10 /2019. Taustalla tälle käytännölle on ollut kunnanhallituksen ohjeistus ja lisäksi kyseessä on KVTES:nkin mukainen päätös. Kyseiset päätökset on tehty palkkahallinto varten todentamaan KVTES:n mukaista henkilöstöpäätöstä. Kysymyksen asettelijoiden on myös syytä kiinnittää huomioida Kunnanhallituksen otto-oikeuteen henkilöstöpäätöksissä. Myös aiemmat viranhaltijat ovat tehneet vastaavia päätöksiään täsmälleen samalla pohjalla ja sananmuodoilla. (kts. [Hallintosääntö 50§](#))

Esteellisyydet

Valtuutettu on esteellinen valtuustossa käsittelemään asiaa, joka koskee häntä henkilökohtaisesti tai hänen hallintolain 28 §:n 32 ja 3 momentissa tarkoitettua läheistään. Kunnan muiden toimielinten jäsenten ja viranhaltijan esteellisyydestä säädetään hallintolain 27–30 §:issä. Esteellisyyden ratkaisee ensisijaisesti luottamushenkilö itse.

Kunnanhallitus muistuttaa, että jokaisen luottamushenkilön ja viranhaltijan on hyvä säännöllisesti käydä läpi esteellisyyssäännöksiä. Epäselvässä tilanteessa voi pyytää tulkinta-apua Kuntaliiton lakimiehiltä. Esteellisyyssäännösten noudattaminen ja oikea kirjaaminen on tärkeää. Jäävien henkilöiden ei tule osallistua päätöksentekoon, eikä myöskään kenenkään tule jäävätä itseään perusteetta.

Muutoksenhaku

Kunnanhallitus korostaa, että oikaisuvaatimusmenettelystä säädetään kuntalain 16 luvussa. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös kohdistuu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimukset käsitellään kiireellisesti, eli yleensä toimielimen seuraavassa kokouksessa. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä laillisuus- että tarkoituksenmukaisuusperusteella. Oikaisuvaatimus on kunnallisvalituksen pakollinen esivaihe. Oikaisuvaatimusmenettelyn ulkopuolelle on rajattu kuitenkin valtuuston päätökset. Valituskelpoisista valtuuston päätöksistä tehdään kunnallisvalitus hallinto-oikeudelle.

Jokaisella kunnan jäsenellä on siis viimekädessä oikeus tehdä oikaisuvaatimus kunnanhallituksen päätöksestä, jos katsoo asiassa menetellyn väärin, virheellisesti tai laittomasti. Kunnanhallitus on käsitellyt tällä valtuustokaudella vain oikaisuvaatimuksia kolme kappaletta kevään/kesän 2026 aikana.

Kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus tekee valtuuston päätösten täytäntöönpanosta erillisen päätöksen. Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

Kunnallisvalituksen piiriin kuuluvissa asioissa (valtuuston päätökset) päätös voidaan tavallisesti panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Päätös voidaan tällöin panna täytäntöön, kun pöytäkirja on tarkistettu. Hallintovalitusasioissa taas päätöstä ei saa pääsääntöisesti panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Kunnanhallitus toteaa, että tämän mukaisesti Reisjärvellä on toimittu.

Vapaamuotoiset valmisteluelimet, sisäinen viestintä

Virallisten toimielinten lisäksi kunnassa voi olla vapaamuotoisia apu- ja valmisteluelimitä. Niillä ei ole kuitenkaan virallisten toimielinten asemaa, eikä niille voi lain mukaan siirtää toimivaltaa päätöksenteossa. Reisjärvellä toimii esimerkiksi hallintosäännössä erikseen mainittu kunnan puheenjohtajiston kokous. Kunnanhallituksen ja valtuuston puheenjohtajisto sekä kunnan valtuustoryhmien puheenjohtajat ja kunnanjohtaja voivat kokoontua keskustelemaan ajankohtaisista ja valmistelun alaisista asioista kunnanhallituksen puheenjohtajan tai kunnanjohtajan kutsusta. Kokouksia on pidetty säännöllisesti, ja ne on nähty tärkeinä kanavina luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välisen tiedonkulun kannalta. Kaikki valtuustoryhmät saavat tietoa samanaikaisesti ja asioista voidaan keskustella jo valmisteluvaiheessa.

Kunnanhallitus toteaa, että Whatsapp-ryhmiä luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kesken on olemassa. Niiden tarkoituksena on nopan tiedonkulun mahdollistaminen molempiin suuntiin. Kenenkään ei ole pakko kuulua keskustelualustoilla. Niissä ei myöskään tehdä päätöksiä, eikä valmistella kokouksia. Jos luottamushenkilöiden enemmistö näkee hyväksi, voidaan hallinnossa siirtyä takaisin aikaan, jossa kaikki tieto toimitettiin kirjepostilla, sähköpostilla sekä kokouksissa tiedottamalla.

Tarkastuslautakunnan rooli

Kuntalain mukaan kunnassa on oltava tarkastuslautakunta. Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunta valmistelee kunnanhallituksen sijasta hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat valtuuston päätettävät asiat (KuntaL93 § ja 121 §). Tämä on poikkeus kunnanhallituksen valmisteluvelvollisuudesta. Tarkastuslautakunnan päätökset tehdään hallintosäännön mukaan ilman viranhaltijaesittelyä puheenjohtajan selostuksen pohjalta. Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon lokakuun loppuun mennessä toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunta on osa kunnan ulkoista valvontaa yhdessä tilintarkastajan kanssa. Tarkastuslautakunnan rooli on itsenäinen ja riippumaton. Kunnan toimiva johto ei valvo tarkastuslautakunnan toimintaa, eikä saa puuttua siihen.

Kysymyksen tehneet ovat vedonneet tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen. He ovat jättäneet mainitsematta asiakirjassaan kuitenkin sen tärkeän asian, että tarkastuslautakunta toteaa, että Reisjärven kunnan toiminta on tilikaudella 2025 toteutunut pääosin valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti haastavassa taloudellisessa toimintaympäristössä. Kunnan peruspalvelut on pystytty turvaamaan ja talouden seuranta on vahvistettu ja eri toimialoilla on tapahtunut myönteistä kehitystä, myös hallinnossa.

Kunnanhallitus huomauttaa, että tarkastuslautakunnalle osoitettavan lisämäärärahan osalta kunnanhallitus teki päätöksen asiantuntijoiden ohjeistuksen mukaisesti. Kunnanhallitus ei voi arvioida tarkastuslautakunnan toimivaltaa, vaan asia on toisinpäin.

Lopuksi

Kysymyksen jättäneet ovat sitä mieltä, ettei kunnanhallituksen toiminta olisi avointa ja ettei sitä johdeta tiedolla. Kunnanhallitus toteaa, että luottamushenkilöille on kuitenkin avoimesti tuotu esiin kulloinkin hallintoa haastaneita asioita, ja kuntaa on johdettu ajantasoisella tiedolla. Tämä on nähtävissä niin puheenjohtajiston kokousten muistioista, toimielinten kokouspöytäkirjoista kuin epävirallisista keskusteluista eri alustoilla. Tietoyhteiskunnassa tietoa on saatavilla paljon, se on nopeasti muuttuvaa. Riippuen tietolähteestä, samasta asiasta voi saada erilaisia tulkintoja ja näkemyksiä. Kunnan toiminnassa nojataan kuitenkin virallisiin ja yleisesti luotettaviksi tunnustettuihin tietolähteisiin sekä tutkimuksiin.

Hallintosihteeri, kunnanjohtaja ja kunnanhallituksen puheenjohtaja ovat tuoneet esille mm. useassa yhteydessä, että Dynasty-ohjelman uudessa versiossa on ollut ongelmia, jotka ovat aiheuttaneet viivästyksiä ja muita haasteita mm. pöytäkirjoihin.

Hallintosäännön päivittäminen etenee johtoryhmätyöskentelynä, ja tulee päätöksentekoon, kun huolellinen valmistelutyö on saatettu loppuun.

Valtuutetuille tullaan syksyn aikana järjestämään kysely, jossa he voivat antaa konkreettista palautetta hallinnon kehittämiseksi.

Kunnanhallitus on ottanut kantaa kirjalliseen kysymyksen ja sen tarkennuksiin asiakokonaisuustasoisesti.